

اقتصاد آخر الزمان

www.ketab.ir

دکتر محمد رضا منجذب

فهرست مطالب

۱۱	..... مقدمه کتاب
۱۵	..... فصل اول: معانی آخرالزمان
۱۷	..... مقدمه فصل اول
۱۸	..... معنای خاص آخرالزمان
۲۰	..... یهود
۲۰	..... مسیحیت
۲۱	..... اسلام
۲۴	..... معانی عام آخرالزمان
۲۶	..... روایات در خصوص آخرالزمان
۲۶	..... دوره پیامبر خاتم <small>صلی الله علیه و آله</small>
۳۴	..... دوره غیبت و سال های قبل از ظهور
۴۶	..... دوره ظهور حضرت تا روز قیامت
۵۴	..... جمع بندی فصل اول

۵۷	فصل دوم: وقایع غیر اقتصادی آخرالزمان
۵۹	مقدمه فصل دوم
۶۰	نگاهی اجمالی به پدیده های قبل از ظهور
۶۰	اول: ظهور فتنه
۶۲	دوم: گسترش ظلم و ستم
۶۳	سوم: ناامنی، کشتار و هرج و مرج
۶۵	چهارم: فساد و بی بندباری
۶۶	پنجم: دین فروشی
۶۷	ششم: رشوه
۶۷	هفتم: زنا آخرالزمان
۷۰	هشتم: افزایش بلاهای طبیعی
۷۱	نهم: شیوع بیماری ها
۷۲	دهم: یأس و ناامیدی
۷۳	یازدهم: امر به منکر
۷۳	دوازدهم: تردید در حضرت
۷۴	سیزدهم: حج در آخرالزمان
۷۴	چهاردهم: قطع رحم
۷۵	پانزدهم: معنویت پیش از ظهور
۷۶	شانزدهم: فراگیر شدن ظلم
۷۷	هفدهم: انکار حضرت
۷۹	هجدهم: ترس
۸۱	نوزدهم: ربا
۸۱	بیستم: عاق والدین
۸۲	بیست و یکم: زمانی بیاید

۸۴	بیست و دوم: دروغ فراگیر شود و دروغ گو تصدیق
۸۵	بیست و سوم: رواج تجمل گرایی
۸۶	بیست و چهارم: تکبر در دل ها جای گیرد
۸۶	بیست و پنجم: زیادشدن طلاق، بی رحمی و بی احترامی
۸۷	بیست و ششم: فسق و دنیاطلبی برخی از علمای آخرالزمان
۸۸	بیست و هفتم: وضعیت دولت ودولتمردان
۸۸	الف) ظهور دولت اشرار:
۸۹	ب) زمامداران دروغ گو:
۸۹	ج) زمامداران ستم پیشه:
۹۰	د) تسلط بدترین مخلوقات:
۹۰	ه) حاکم شدن اختناق:
۹۱	و) حکومت های چند روزه:
۹۲	بیست و هشتم: داوری بر خلاف اوامر الهی
۹۳	بیست و نهم: سایر ویژگی ها در آخرالزمان
۹۷	جمع بندی فصل دوم

۹۹	فصل سوم: شرایط اقتصادی قبل از ظهور
۱۰۱	مقدمه فصل سوم
۱۰۳	وضعیت اقتصادی جامعه آخرالزمان در نمایی کلی
۱۰۴	خشک سالی و بی رونقی کشاورزی
۱۰۷	کاهش نزول برکات الهی
۱۱۷	بهداشت
۱۱۷	شیوع طاعون:
۱۱۸	شیوع وبا

- ۱۱۸ ..... فراوان شدن مرگ های زودرس و ناگهانی
- ۱۲۱ ..... ثروت، توزیع و آفات توسعه مادی
- ۱۲۲ ..... اول، زیاده خواهی
- ۱۲۳ ..... دوم، بی عدالتی در توزیع
- ۱۲۶ ..... ویژگی های مصرف
- ۱۲۶ ..... اول، ترک زهد و ساده زیستی
- ۱۲۷ ..... دوم، بی توجهی به اقشار ضعیف جامعه
- ۱۲۸ ..... کسب روزی حلال یا حرام
- ۱۳۱ ..... شهوت ثروت اندوزی
- ۱۳۴ ..... آلودگی های اقتصادی
- ۱۳۷ ..... زیاده خواهی
- ۱۴۰ ..... جمع بندی فصل سوم
- ۱۴۱ ..... فصل چهارم: شرایط اقتصادی بعد از ظهور
- ۱۴۳ ..... مقدمه فصل چهارم
- ۱۴۴ ..... اول، برنامه های فرهنگی
- ۱۴۴ ..... الف) احیای کتاب و سنت
- ۱۴۴ ..... ب) گسترش معرفت و اخلاق
- ۱۴۴ ..... ج) رشد دانش بشر به طور چشمگیر و بی سابقه
- ۱۴۵ ..... دوم، برنامه ها و پیشرفت های اقتصادی
- ۱۴۵ ..... الف) بهره وری از منابع طبیعی
- ۱۴۵ ..... ب) توزیع عادلانه ثروت
- ۱۴۶ ..... ج) عمران و آبادی
- ۱۴۶ ..... سوم، برنامه های اجتماعی

۱۴۶	الف) احیاء و گسترش امر به معروف و نهی از منکر
۱۴۶	ب) مبارزه با فساد و رذایل اخلاقی
۱۴۷	ج) عدالت قضایی
۱۴۷	پیشرفت علوم در دوران پساظهور
۱۵۰	حوزه های پیشرفت علم
۱۵۱	صنایع هوا فضا
۱۵۳	آشکار شدن ثروت های پنهان در عصر ظهور
۱۵۴	حکومت آبادگر جهان شمول
۱۵۹	جهان سرشار از نعمت و ثروت
۱۶۱	برکت در عصر ظهور
۱۶۳	جهان سرشار از شادی و سرور
۱۶۷	برطرف شدن بیماری ها
۱۷۵	فقرزدایی همراه با رفاه محوری
۱۸۱	برقراری عدالت همه جانبه
۱۹۰	حاکمیت شایسته سالاری به معنای واقعی
۱۹۸	توسعه اقتصادی همراه با تمکن مالی در عصر ظهور
۲۰۵	مصرف بهینه در مسیر تعالی انسان
۲۰۷	فناوری پیشرفته در خدمت انسان متعالی
۲۱۶	جمع بندی فصل چهارم
۲۱۹	فصل پنجم: جایگاه علم اقتصاد در آخرالزمان
۲۲۱	مقدمه فصل پنجم
۲۲۱	تعریف و کاربرد اقتصاد
۲۲۵	تطابق علم اقتصاد با شرایط کنونی بشر

مقدمه کتاب

آخرالزمان و مطالب مربوط به آن همواره از موضوعات مورد علاقه انسان بوده است. کلمه آخرالزمان هرچند امروز کاربرد عام در فرهنگ های مختلف دارد، ولی ریشه اصلی و اولیه آن از ادیان الهی سرچشمه گرفته است. تعبیر آخرالزمان به مقطعی از زمان اطلاق می شود که از تولد حضرت محمد ﷺ شروع شده و تا قیامت ادامه دارد. برخی از محققین مهدویت بر اساس مستندات و روایات مقطع آخرالزمان را به چهار دوره حضرت محمد ﷺ، یازده امام بعد از پیامبر، دوره غیبت امام زمان علیه السلام، و دوره پساظهور تا قیامت تقسیم کرده اند. روشن است که مبحث آخرالزمان توسط ادیان مطرح شده است و سپس بدلیل جذابیت موضوع در میان انسان ها با سلايق، عقاید و رویکردهای مختلف دنبال شده است. نگاه به دوره پایانی پساظهور هم با دورویکرد منفی و مثبت مطرح است. بدیهی است در این کتاب مبنای نگارنده پیگیری مطلب در چارچوب حقایق مطروحه دین مبین اسلام است. بنابراین موضوع اقتصاد آخرالزمان در این چارچوب تحقیق و تدوین می گردد. واضح است، رویکرد دینی که مبتنی بر وحی و مستندات قرآن و روایات است، رویکردی مثبت برای

دوران پساظهور است. ضمناً فرض بر این است که خوانندگان محترم حداقل به دلایل زیر محتوای کتاب را دنبال و مطالعه خواهند کرد:

اول، کنجکاوی نسبت به وقایع آخرالزمان و پس از ظهور، و اینکه شرایط اقتصادی قبل و پس از ظهور چگونه خواهد بود.

دوم، بر مبنای اعتقادات دینی، کنجکاوی نسبت به مسایل آخرالزمان وجود دارد. لذا در این راستا محتوای اعتقادی اسلام راستین مورد پذیرش قرار دارد و پیگیری شرایط اقتصادی آخرالزمان انگیزه مطالعه کتاب است.

سوم، بر مبنای بند دوم، مبنای مباحث کتاب استنادات متقنی چون آیات و روایات خواهد بود.

چهارم، سرنوشت انسان، علوم در اختیار بشر، و علم اقتصاد در دوره آخرالزمان قبل و بعد از ظهور، انگیزه مهمی برای خوانندگان محترم در پیگیری مطالب کتاب است.

در این راستا، مطالب کتاب طی پنج فصل خدمت خوانندگان محترم تقدیم می‌گردد. در فصل اول تعاریف مختلف آخرالزمان ارائه و تحلیل می‌گردد. سپس در فصل دوم تصویری از وقایع غیراقتصادی آخرالزمان ارائه می‌گردد. چراکه اتفاقات آخرالزمان بصورت یک مجموعه به هم پیوسته خواهد بود، و در اینصورت لازم است اطلاعاتی در این زمینه ارائه گردد. در فصل سوم با عنوان شرایط اقتصادی قبل از ظهور، احاطه نسبی نسبت به شرایط و مسایل اقتصادی قبل از ظهور بدست می‌آید. در فصل چهارم شرایط اقتصادی پس از ظهور به تصویر کشیده می‌شود. در این دوره، شکوفایی چشمگیر اقتصادی و غیراقتصادی اتفاق می‌افتد. همچنین

دلایل چنین اتفاقات مثبت و گوارا مورد تحلیل قرار می‌گیرد. نهایتاً در فصل پنجم جایگاه علم اقتصاد در آخرالزمان طی دو دوره قبل از ظهور و بعد از ظهور بررسی می‌گردد. نتیجه کتاب نشان می‌دهد که علم اقتصاد دچار تحولی چشمگیر در تعریف، اهداف، روش‌ها، رویکردها، سیاستگذاری‌ها و توصیه‌ها می‌گردد. نتیجه تلویحی دیگر قابل اشاره اینکه سایر علوم هم بدین نحو دچار تحول و تغییر می‌شود. بنابراین توصیه انتهایی نگارنده به اساتید و محققین علوم دیگر این است که بر مبنای داشته‌های موجود علمی و نیز مستندات قرآنی و روایی موضوع تخصصی خود را مورد بررسی و مذاقه قرار دهند.

در اینجا بر خود لازم می‌دانم از توجه و عنایت خوانندگان محترم به کتاب تشکر و سپاسگزاری نمایم. چون این اولین گام در ارایه چنین محتوایی است، قاعدتاً کاستی‌های آن بعهده نویسنده است. بنابراین از نظرات انتقادی و تکمیلی خوانندگان محترم برای چاپ‌های بعدی کتاب استقبال می‌نمایم.

دکتر محمدرضا منجذب دانشیار اقتصاد

تابستان ۱۴۰۱